

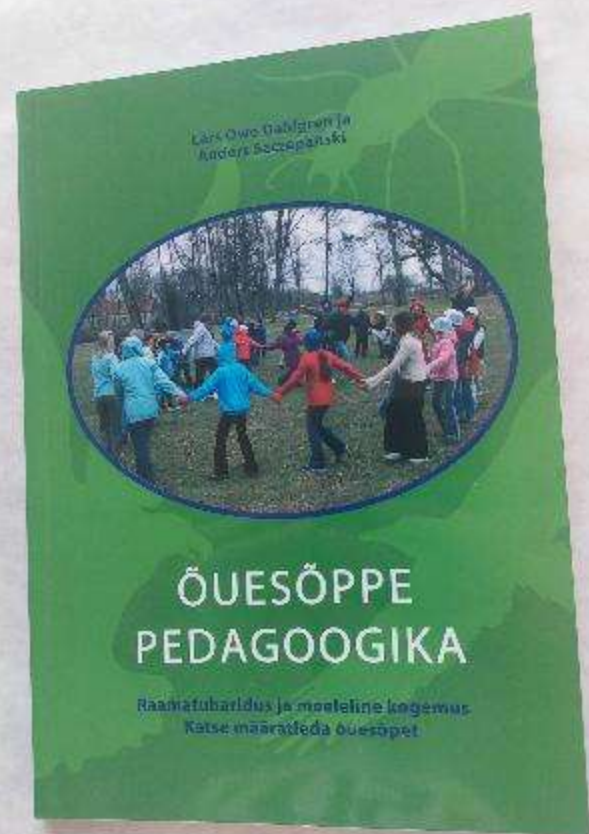
Rõõm on õues õppida – looduskeskkond mängulise keeleõppe parim paik

Koostanud Lehte Tuuling

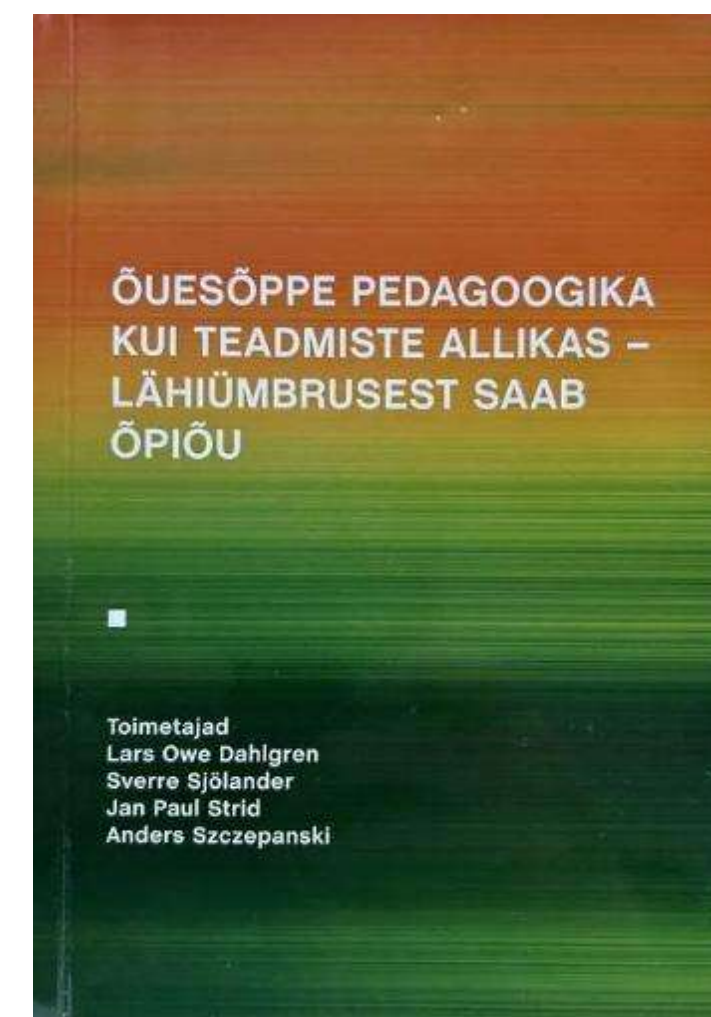
TÜ Narva kolledž

Keelekümbluslasteade seminar Tartus

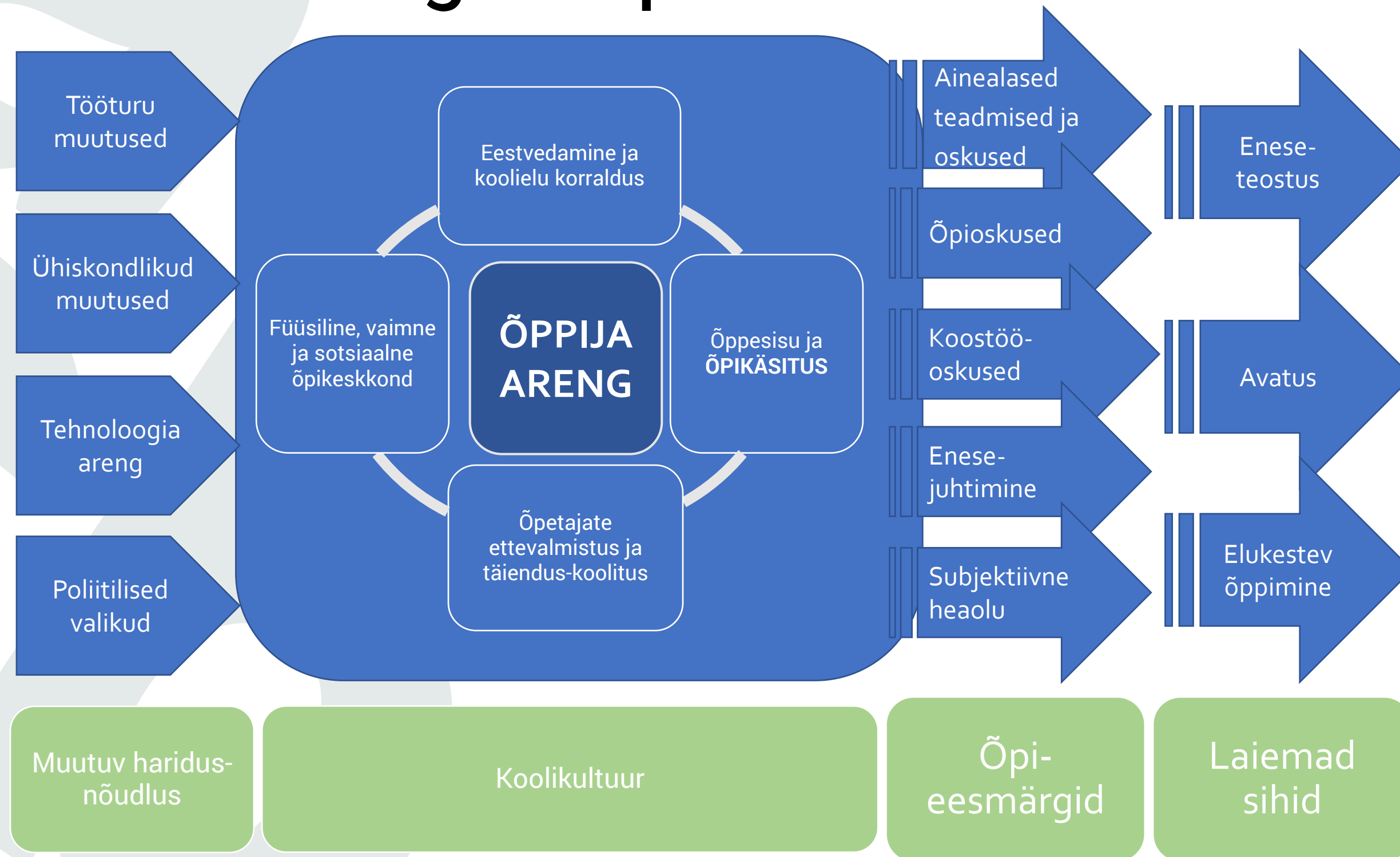

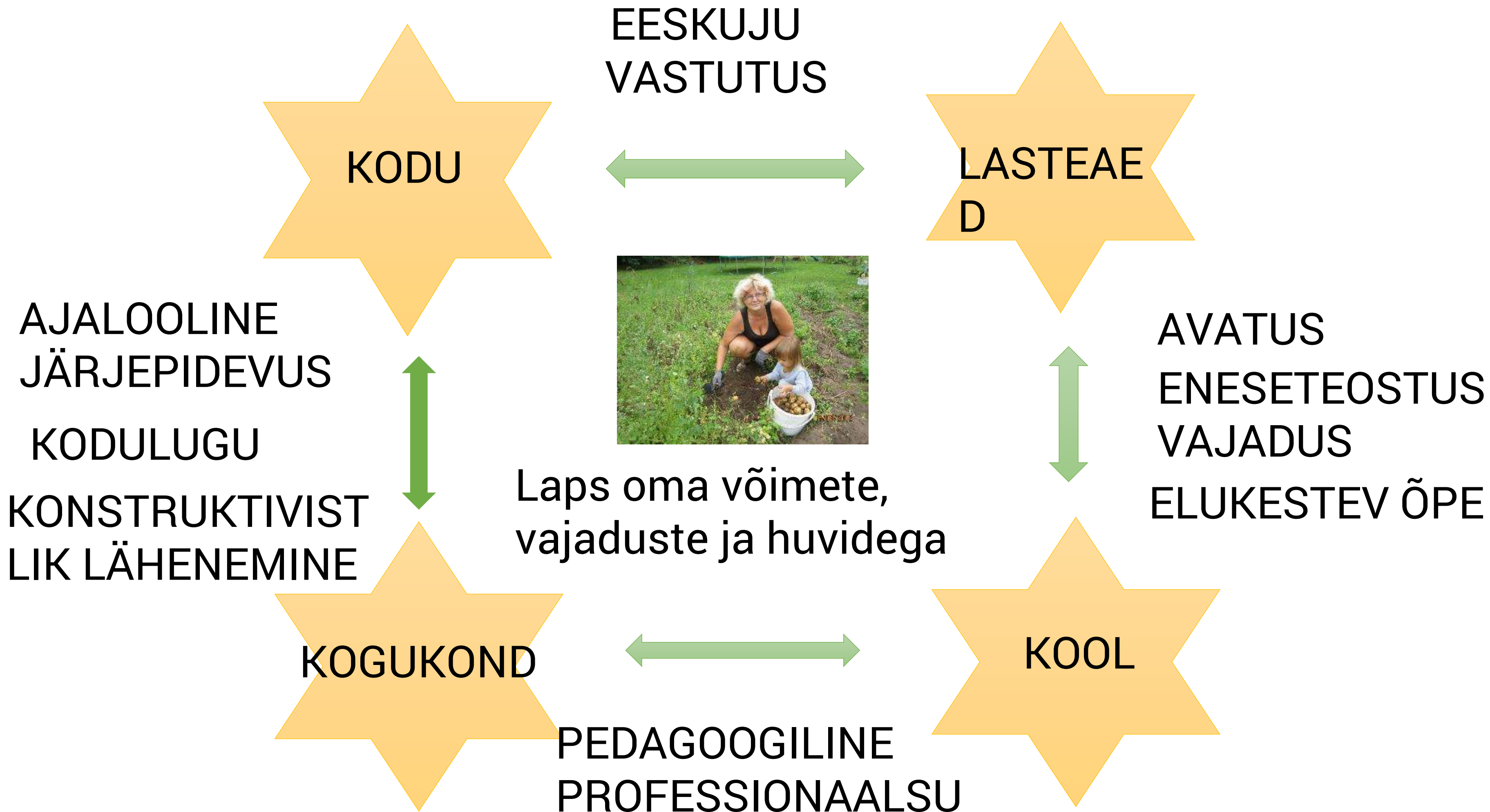
*Hästi valitud keskkond teeb
õpetaja eest ära suurema osa
tööst. Anders Szczepanski*

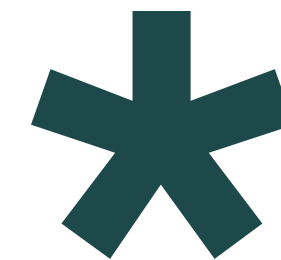

Nüüdisaegse õpikäsituse mudel

Õpikäsitlus

Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille laps omandab vastastikuses toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga.

Õppimine ja õpetamine toimuvad üldõpetuse põhimõtetel lapse lähima arengu tsoonis.

Riiklikus õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi lapse käitumises, teadmistes, hoiakutes ja oskustes, väärtustades õppeprotsessi. (Alushariduse riiklik õppekava 2025)

Õpikäsitlus

Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja.

Last kaasatakse tegevuste kavandamisse, võimaldatakse teha valikuid ning julgustatakse tehtut analüüsima.

Väärtustatakse lapse loovust, omaalgatust ja ettevõtlikkust.

Lapsega tegelevate täiskasvanute ülesanne on olla lapse arengu suunaja, toetaja ja juhendaja ning kujundada lapse arengut toetav keskkond.
(Alushariduse riiklik õppekava 2025)

Alushariduse alusväärtused

Lastehoid ja lasteaed loovad tingimused lapse erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

Alusväärtustena tähtsustatakse:

- üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, õiglus, lugupidamine enda ja teiste vastu)
- ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, kodumaa-armastus, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, terviseteadlikkus, keskkonna jätkusuutlikkus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus). (Alushariduse riiklik õppekava 2025)

Õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine

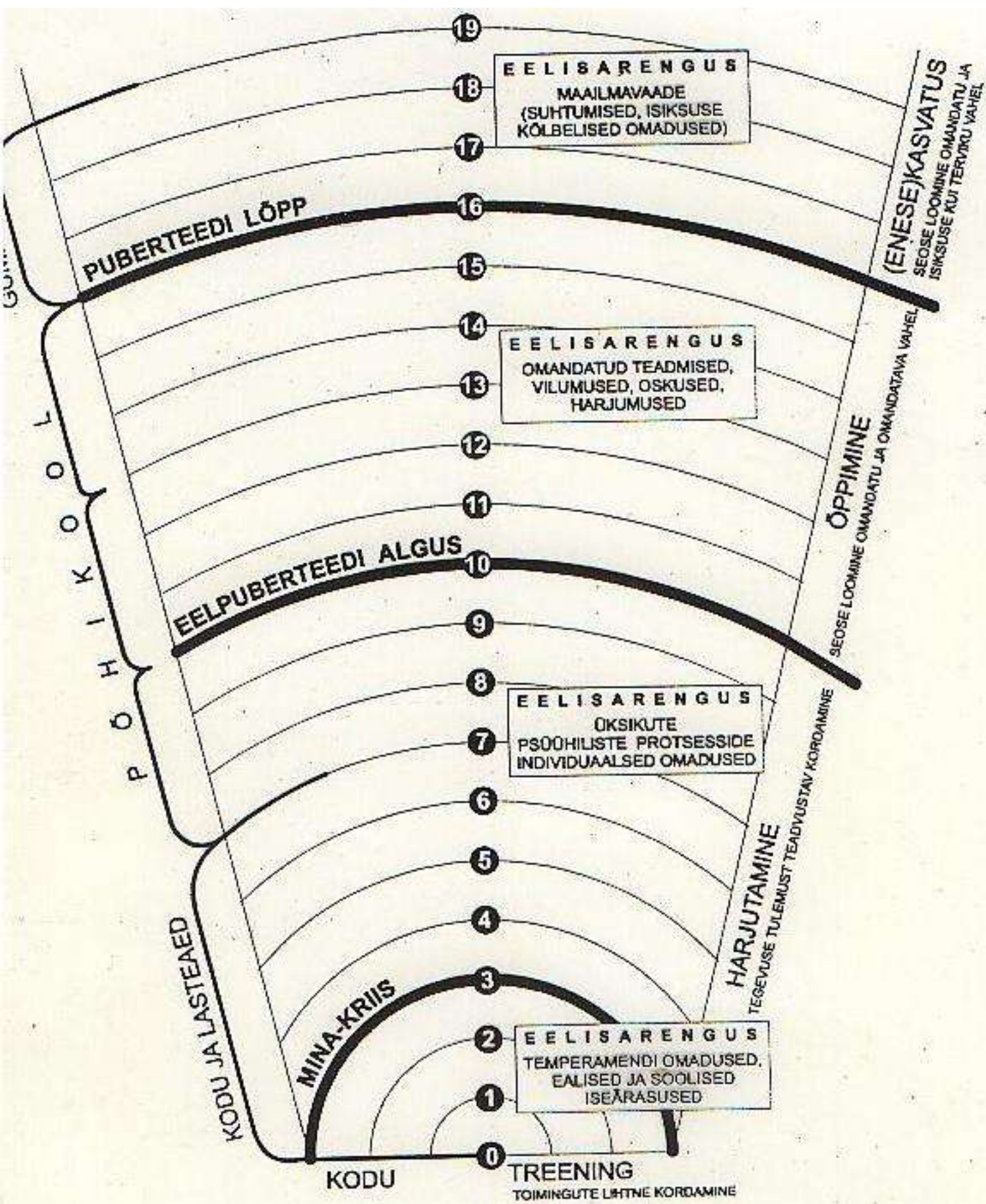

Õppe- ja kasvatustegevus toimub läbi

- igapäevatoimingute,
- laste mängu ning
- kavandatud ja spontaanselt tekkivate tegevuste.

Õppe- ja kasvatustegevuses võimaldatakse lastel tegutseda muu hulgas nii individuaalselt kui ka väikestes gruppides.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja käsitletava teemasisu valikul lähtutakse lapsest, alushariduse alusväärtustest, last ümbritsevast keskkonnast ning põhimõttest lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale. (Alushariduse riiklik õppekava

LAPSE ARENG

0 – 3 a. (uurimine – treening,
toimingute lihtne kordamine)

3 – 10 a. (mäng – harjutamine,
tegevuse tulemust teadvustav
kordamine)

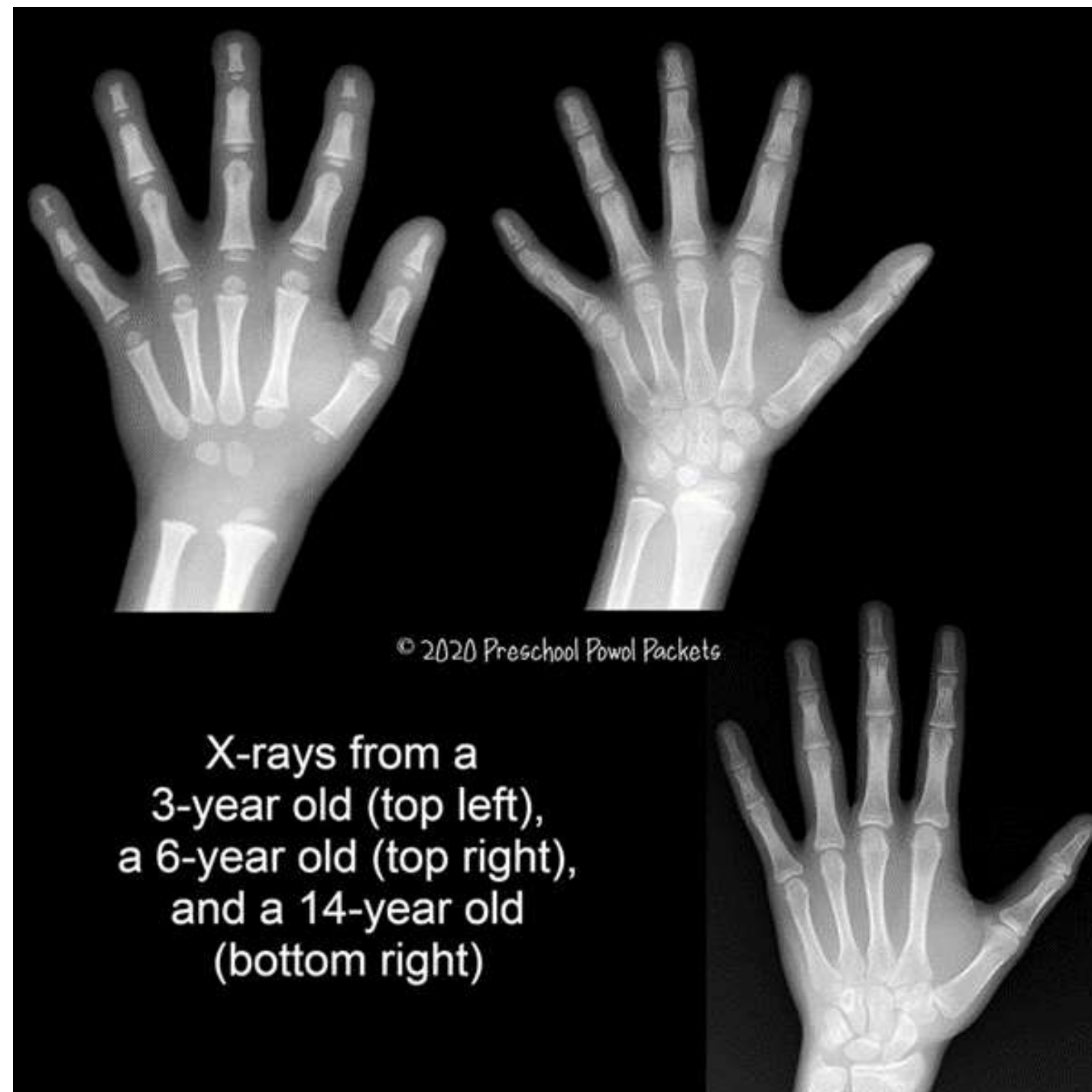
10 – 16 a. (õppimine – seose loomine
omandatu ja omandatava vahel)

16 -(*enesekasvatus* – seose
loomine omandatu ja isiksuse kui
terviku vahel)

Varem ei ole alati parem

- Lõplikult areneb lapse käsi välja 14. eluaastaks.

Õppimise alusoskused

Vaatlemisoskus

Kõik 5 meelt

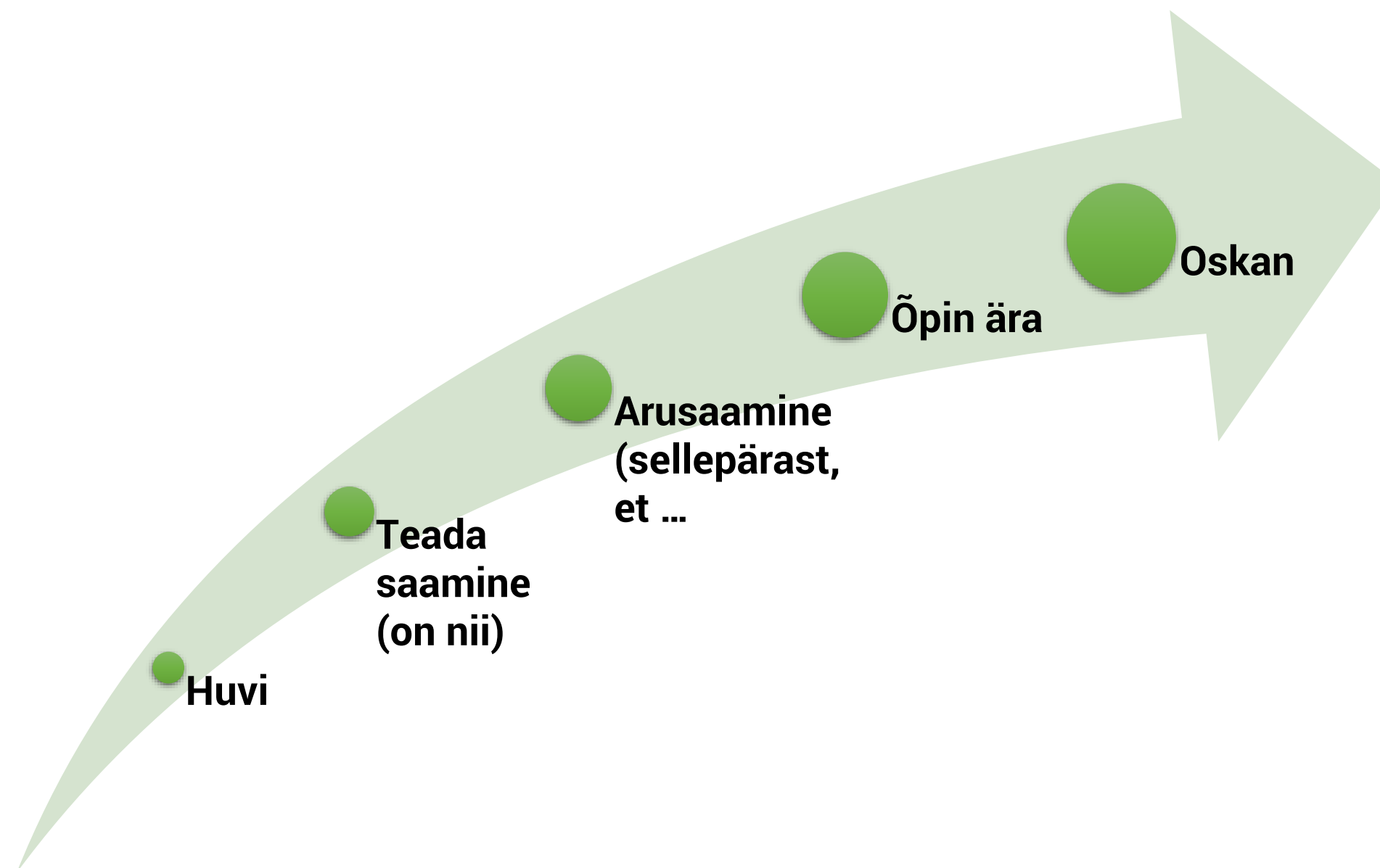
Võrdlemisoskus

Järjestamine,
klassifitseerimine
(suurem,
väiksem)
Hulkade
moodustamine

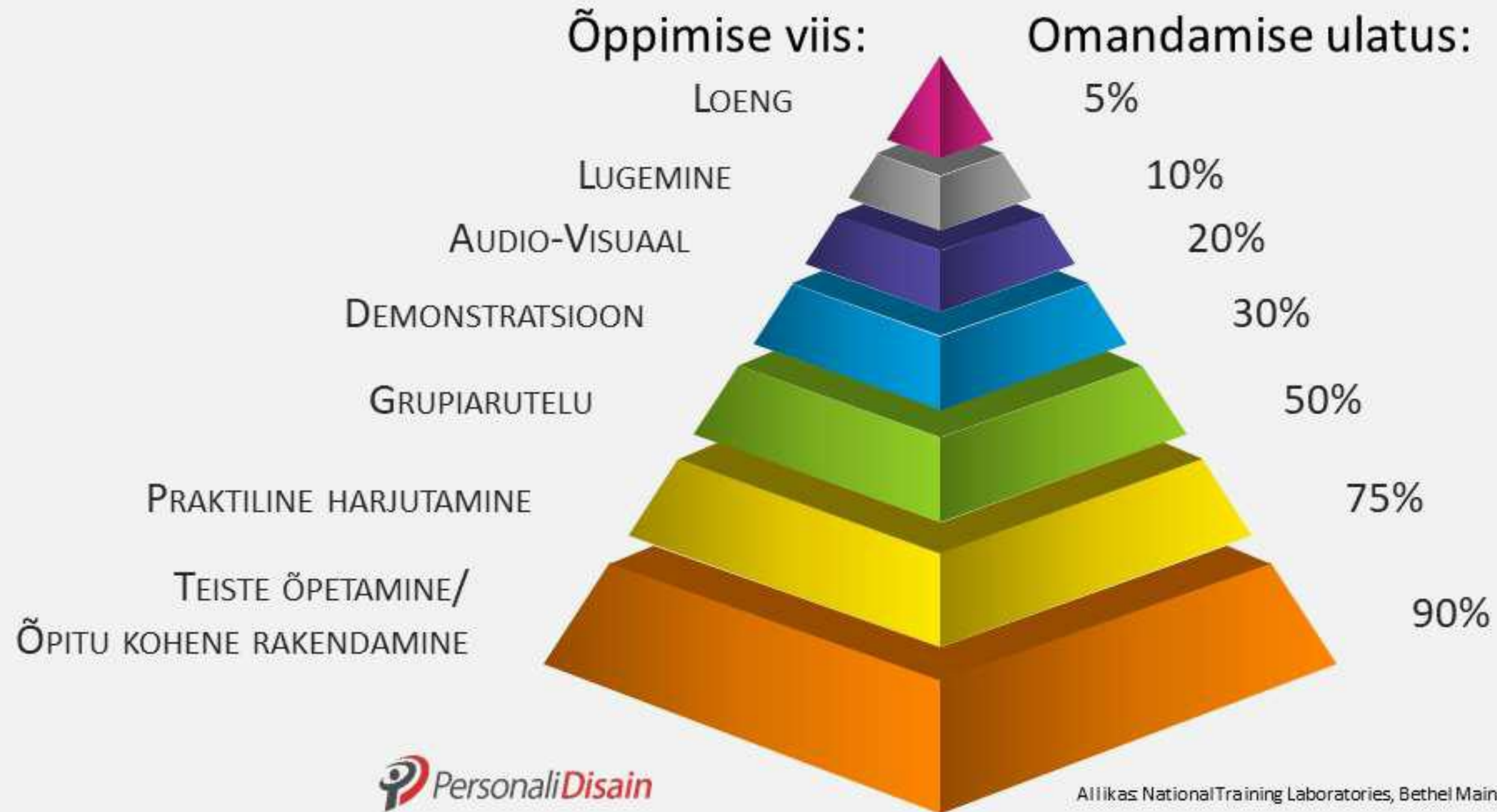
modelleerimisoskus

Mäng, laul, tants,
jutustamine,
joonistamine,
meisterdamine
jne.

Tarkuste omandamise teekond

Õppimise püramiid

Õppimise kavandamine

1.aasta

- Valdkondlike/aine teadmiste ja oskuste arengu eesmärgid
- Üldoskuste arengu eesmärgid

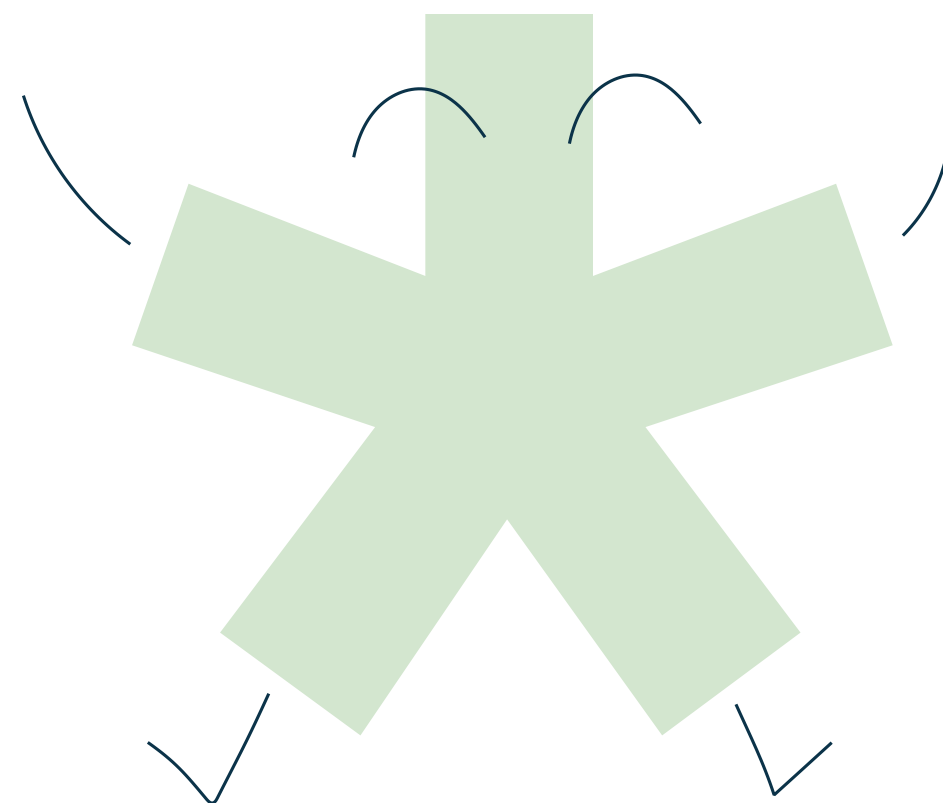
2.aasta

- Valdkondlike/aine teadmiste ja oskuste arengu eesmärgid
- Üldoskuste arengu eesmärgid

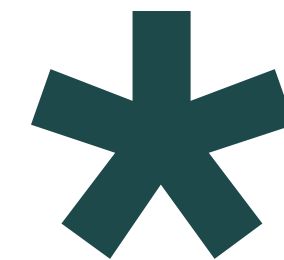
3. aasta

- Valdkondlike/aine teadmiste ja oskuste arengu eesmärgid
- Üldoskuste arengu eesmärgid

Õuesõppe tähendust ja sisu

Õuesõppe definitsioon

Õuesõpe...

toetub erinevate meelte kasutamisele- kuulmine
nägemine, maitsmine, kompimine ja haistmine -
vaatlemiseks ja tajumiseks.

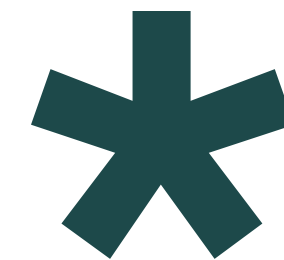
- Lewis, 1975

Õuesõpe on...

õuekeskkonnas saadud kogemuste kasutamine
isiksuse igakülgseks õpetamiseks ja arendamiseks

- The Outdoor Institute

Õuesõppe definitsioon

Õuesõpe...

Hõlmab endas kõiki kolme õppimise põhikomponenti teadmised, oskused ja hoiakud.

- Ford, 1981

Õueõpe on...

Eksperimentaalne õppimise viis, mille puhul kasutatakse kõiki meeli ja mis leiab aset enamasti aga mitte alati, läbi avastamise ehedas looduskeskkonnas.

- Priest, 1990

ÕUESÕPPIMINE

Õuesõppimine on õppimine ehedas
looduskeskkonnas
kõigi meeltega vahetu kogemise,
ise tegemise ning
kogetu teistele vahendamise ja
edasiõpetamise teel.

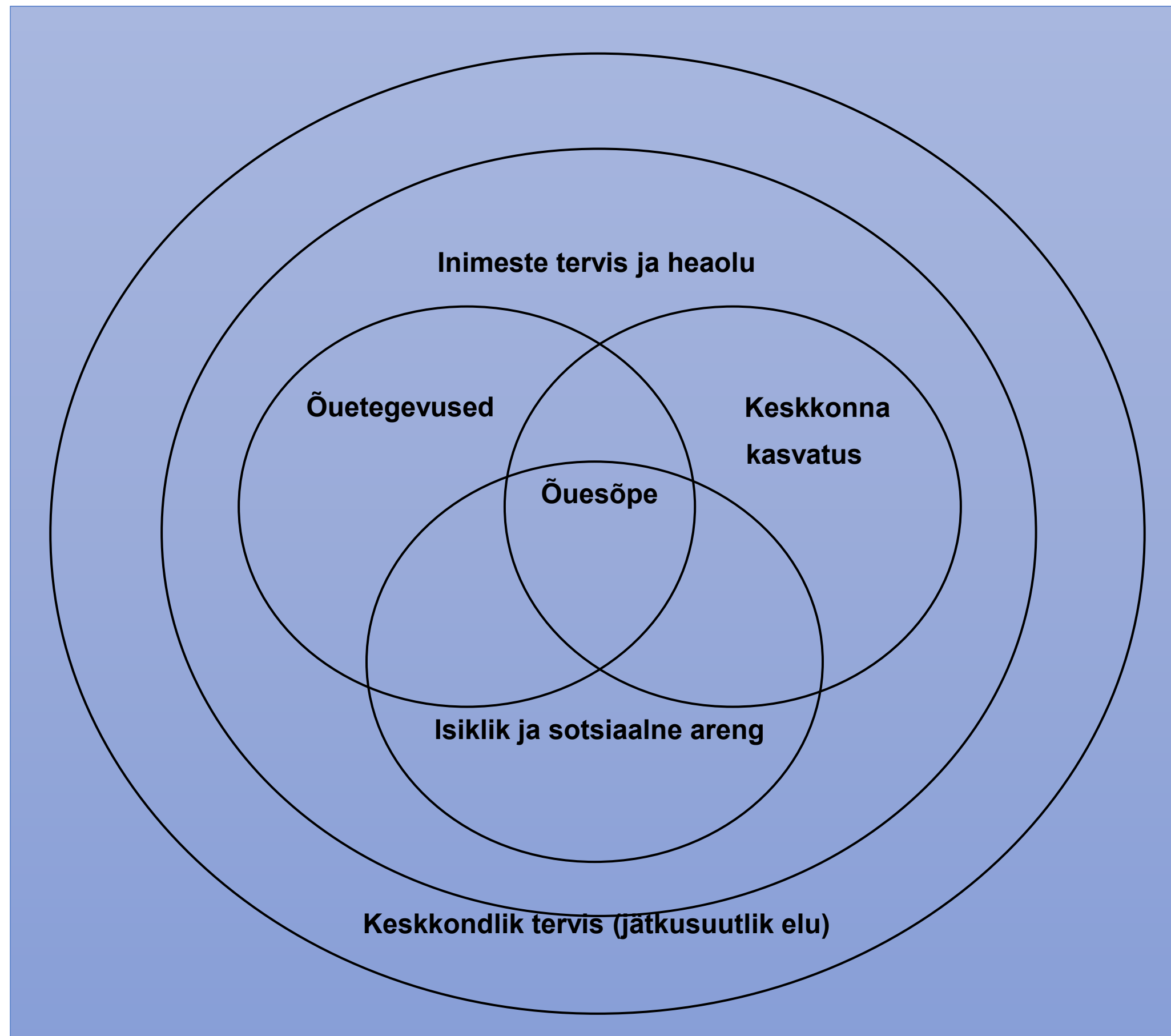
Mikk Sarv

31.10.2025

Definitsiooni aitavad meeles pidada viis võtmesõna:

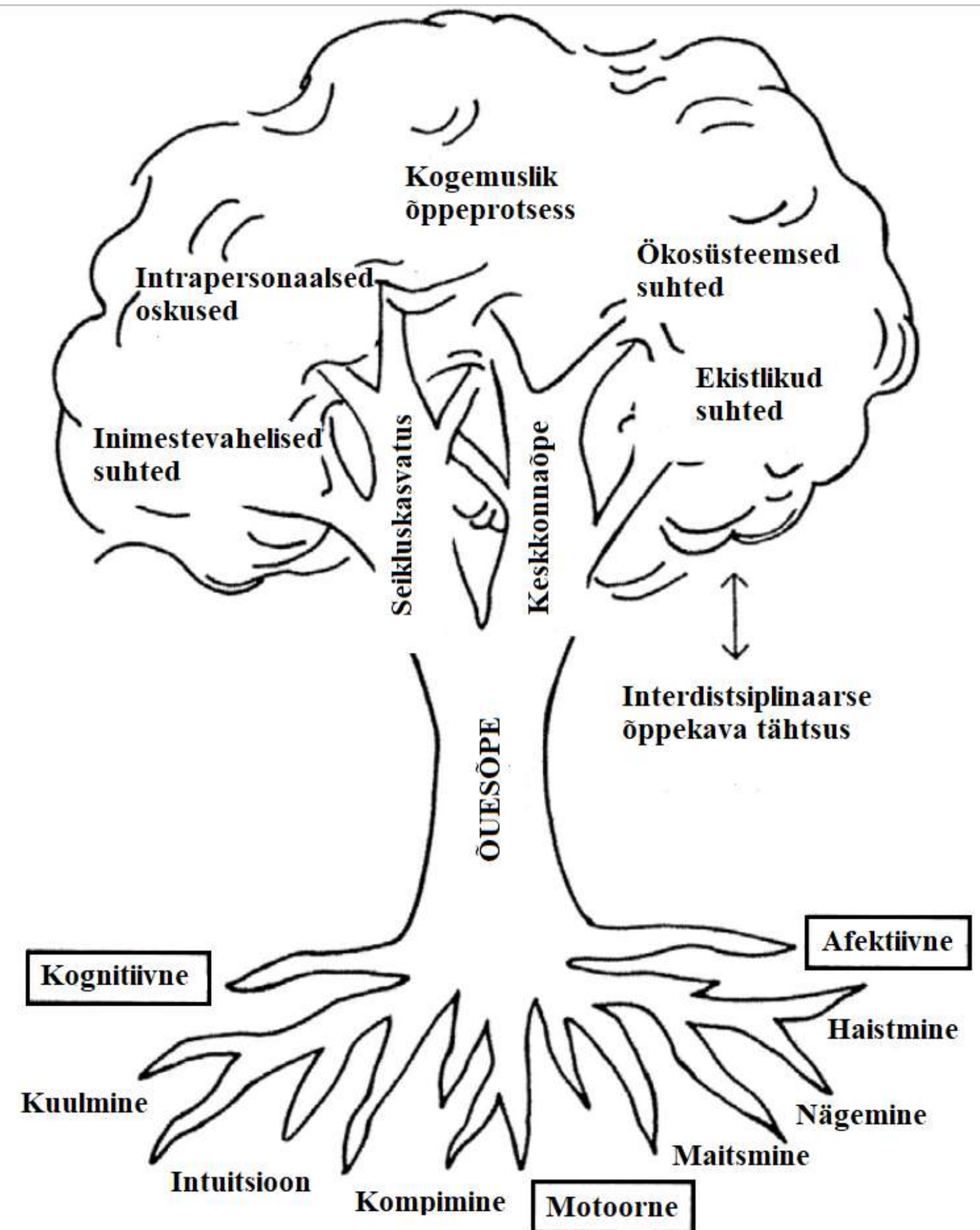

- **koht**, mis aitab õppida;
- **meel** ja erinevate meeltega kogemine;
- **tegu** ehk vahetu osalemine ja millegi valmis tegemine;
- **lugu** ehk teistega jagatud kokkuvõtte tehtust;
- **iva** ehk õpitu mõte, mida tasub edasi õpetada.

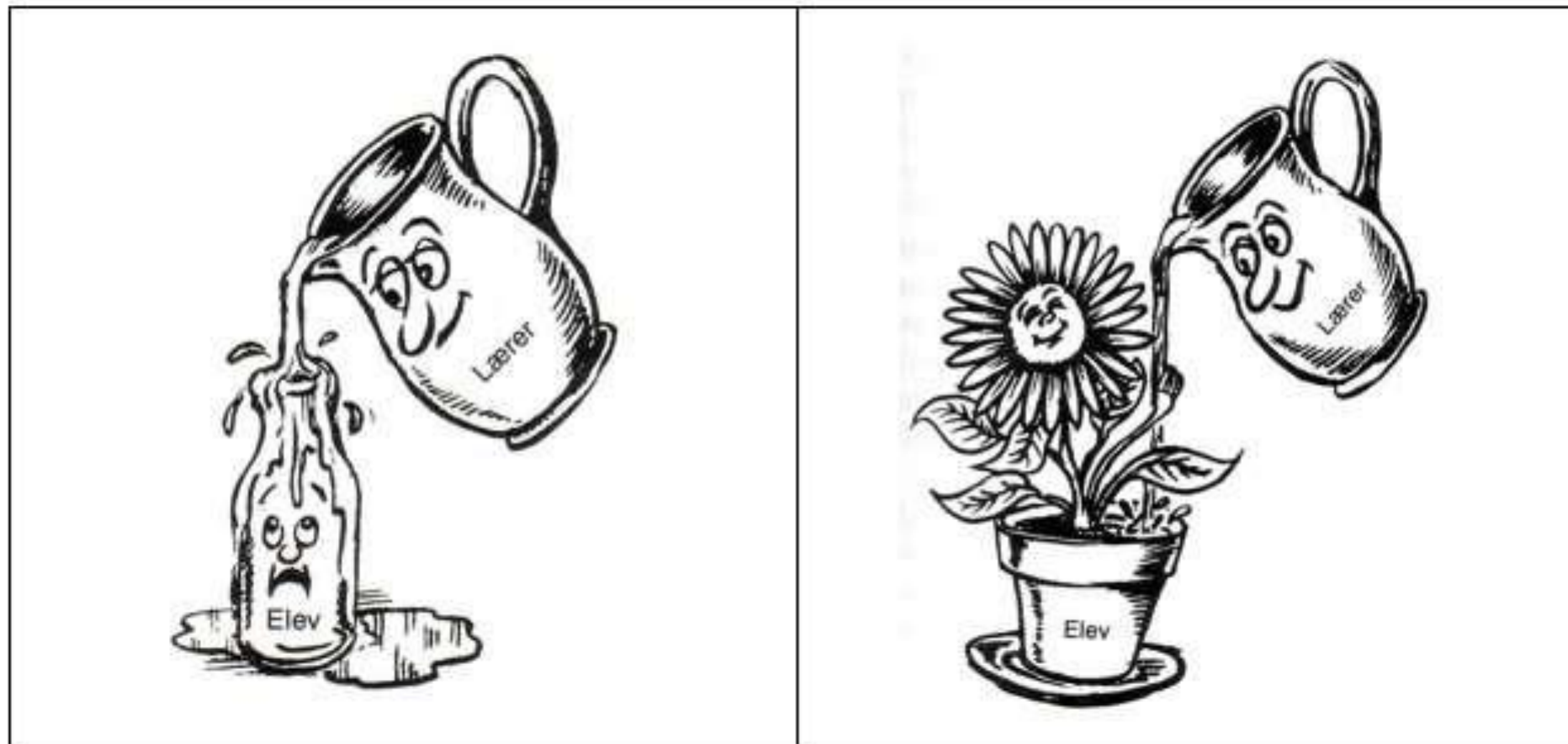

Joonis 1. Õuesõppe viietsükliline mudel (Szczepanski ja Nicol, 2005)

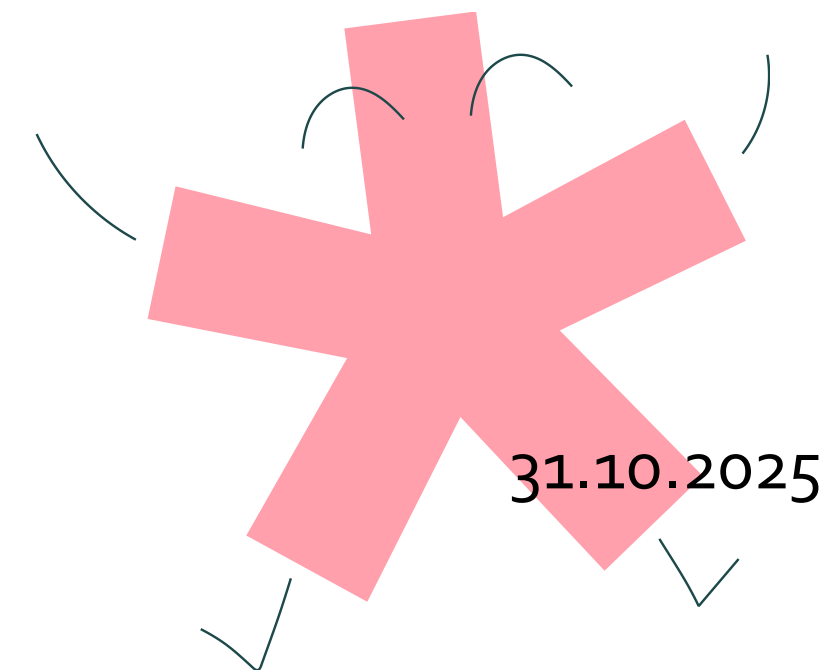
Priest'i õuesõppe mudel

Joonis 2. Priest'i õuesõppe puu-mudel (

Õuesõpe ei ole selgelt
määratletud tegevuste piir,
mingi eriline metoodika,
see on erinevate looduses
ja teistes igapäevasest
õpikeskkonnast
erinevates paikades
läbiviidavate tegevuste
ühisosa ...

Mida on vaja?

Kiided peavad olema „kihilised“ (külmal ajal – soe fliis, naturaalsest villast kampsun; sügisel, kevadel – vihmakeep, vihmapüksid; kindad, torusall, müts, villased sokid ...)

Jalanõud (kummikud, matkasaapad)

Esmaabipakk (plaastrid, antiseptik, putukahammustuste leevendaja, päikesekaitsekreem)

Suupisted (puu- või juurvilja, midagi magusat...)

Jook (suvel jahe vesi, talvel soe tee)

“Seikluskott”

31.10.2025

“Seikluskott”

Suurendusklaasid

Putukakarbid

Plastkarbid, -kaunid, -kotid

Vanad pintsliid

Sõelad

Vanad kindad

Silmaklapid või sall

Istumisalus

Nöör

Nuga

Veepudel

Märkmik ja
kirjutusvahend

Emaabipakk

Vile

Võib kaasa võtta ka
fotoka, GPS-i

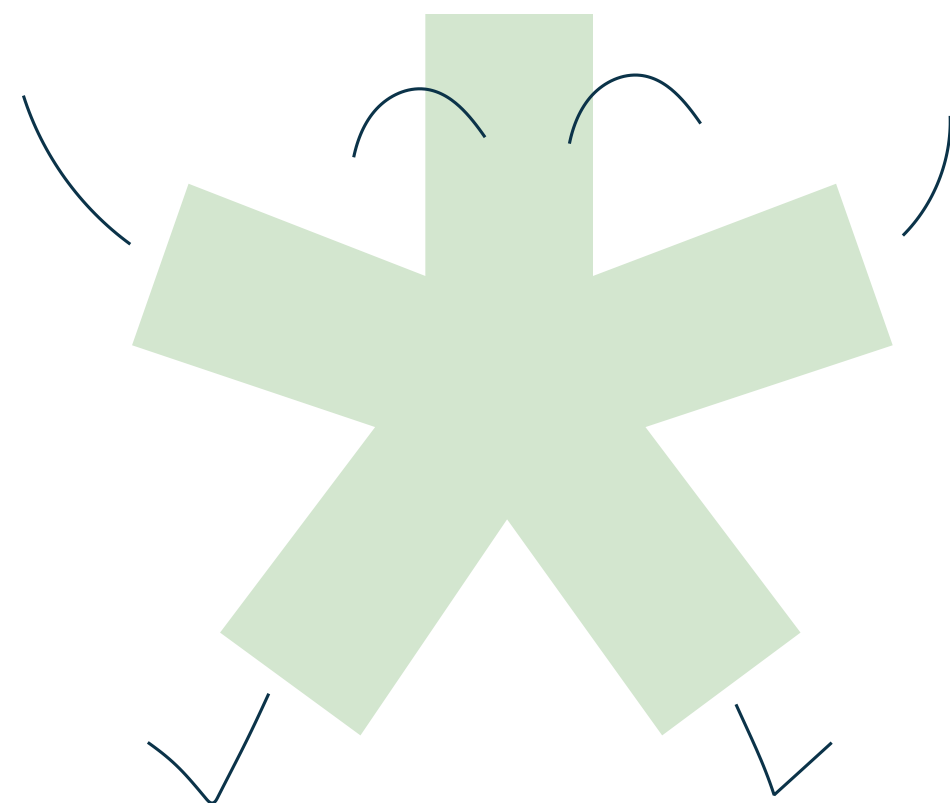

Milles seisneb õuesõppe väärtus?

- Õuesõppe väärtus on vahetu kogemus;
- Õuesõpe on aktiivne õppimine ruumist väljas;
- Õues õppimine on naturaalne õppimine;
- Õuesõpe avardab silmaringi ja tekitab uusi huvisid;
- Õues õppimine on paremini integreeritav;
- Õuesõpe annab rohkem ruumi rühmatöödeks;
- Õues õppimine annab õpetajale suurema vabaduse;
- Õuesõpe annab õppijaile parema võimaluse keskenduda;
- Õues õppides paraneb õppimis- ja meeldejätmissvõime;
- Õues õppides väheneb stress ja vägivald;
- Õuesõppe aktiivsel rakendamisel vähenevad haigused (Sarv, 2008).

Õuesõpe ja seadusandlus

Riiklik õppekava

Alushariduse RÕK

§ 6. Õpikäsitus

- **Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja.**
- **Last kaasatakse tegevuste kavandamisse, võimaldatakse teha valikuid ning julgustatakse tehtut analüüsima.**
- **Väärtustatakse lapse loovust, omaalgatust ja ettevõtlikkust.**
- **Lapsega tegelevate täiskasvanute ülesanne on olla lapse arengu suunaja, toetaja ja juhendaja ning kujundada lapse arengut toetav keskkond.**

PK RÕK

§ 5. Õppimise käsitus

Õpet kavandades ja ellu viies:

- **võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;**
- **kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;**
- **kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);**

Riiklik õppekava

Alushariduse RÕK

§ 8. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine

- Õppe- ja kasvatustegevus toimub läbi **igapäevatoimingute, laste mängu ning kavandatud ja spontaanselt tekkivate tegevuste.**
- Õppe- ja kasvatustegevuses võimaldatakse lastel tegutseda muu hulgas nii **individuaalselt kui ka väikestes gruppides.**
- Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja käsitletava teemasisu valikul lähtutakse lapsest, alushariduse alusväärtustest, last ümbritsevast keskkonnast ning **põhimõttest lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.**
- Õpitavaga tutvutakse võimalusel selle loomulikus keskkonnas.

PK RÕK

§ 5. Õppimise käsitlus

- Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade **õppeainete ühisosa järgimisel**, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.
- Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja **kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust:** täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

Riiklik õppekava

Alushariduse RÕK

§ 7. Õpi- ja kasvukeskkond ning selle kujundamise põhimõtted

Füüsilise keskkonna kujundamisel:

- 1) tagatakse turvalisus;
- 2) tehakse õppeprotsess nähtavaks;
- 3) tagatakse õppe- ja mänguvahendite kättesaadavus ja mitmekesisus;
- 4) luuakse võimalusel füüsiline keskkond, mis on lihtsasti ümberkohaldatav, paindlik ning aktiivset liikumist võimaldav liigendatud rühmaruum, mis võimaldab tegutseda alarühmades ja pakub võimalusi omaette olemiseks;
- 5) luuakse võimalused mängimiseks ja aktiivseks liikumiseks ruumides ja õues.

Õppe- ja kasvatustegevusi viiakse läbi lastehoiu ja lasteaia siseruumides ning õues, samuti väljaspool lastehoidu ja lasteaeda.

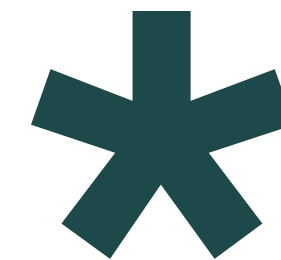
PÕ RÕK

§ 6. Õppekeskkond

- Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.
- Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla **üldõpetuslik tööviis**. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

Säästev areng 2035

Haridusevaldkonna arengukava

Tagada 2035. aastaks, et kõik õppurid omandavad **teadmised ja oskused**, mis on vajalikud **säästva arengu toetamiseks**, pakkudes muu hulgas **teadmisi säästvast arengust ja säästvast eluviisist**, inimõigustest, soolisest võrdõiguslikkusest, rahu ja vägivallatu kultuuri edendamisest, maailmakodanikuks olemisest ja kultuurilise mitmekesisuse hindamisest ning **kultuuri osast säästva arengu saavutamisel**.

Arengukavas on läbiva põhimõttena **ühiskonna ja looduskeskkonna säästev areng**. Arendatakse Eesti inimeste teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis võimaldavad teostada end isiklikus elus, töös ja ühiskonnas ning toetavad **Eesti elu edendamist ja üleilmset säästvat arengut**.

Säästev areng 2035

Haridusvaldkonna arengukava

Mõju elu- ja looduskeskkonnale - et toetada elu- ja looduskeskkonna säästvat arengut ning inimeste keskkonnateadlikkust, käsitatakse seda teemat haridusvaldkonna arengukava ühe läbiva põhimõttena.

Peamised elu- ja looduskeskkonna säilitamist toetavad tegevused haridusvaldkonna arengukavas on järgmised:

taristu vastavus ruumikvaliteedi põhimõtetele;

säästva arengu põhimõtteid järgivad õppekavad, sh inimeste väärtushinnangute ja käitumise kujundamine keskkonnahoidlikumaks;

õppemeetodite mitmekesistamine, sh õuesõpe, keskkonnahariduse projektid ja keskkonnateadlikkuse arendamine läbiva teemana.

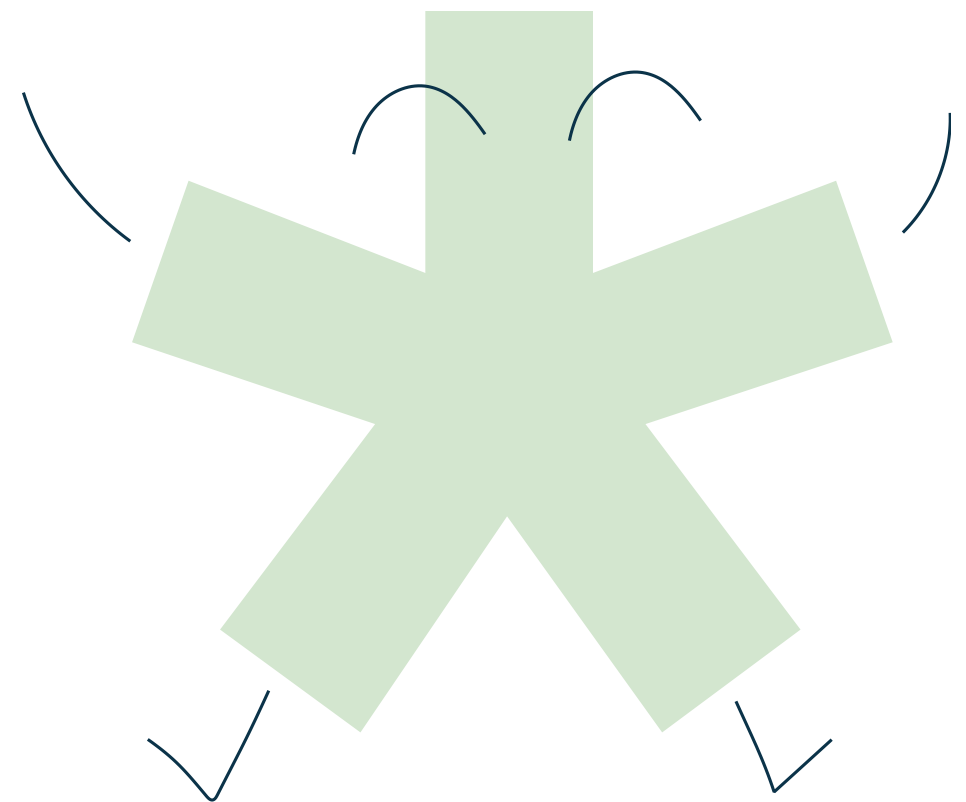
Laste tervis

Eesti Tervise Arengu Instituudi (TAI) osalusel läbi viidud Objectively measured physical activity in European children: the IDEFICS uuringust selgub, et enamuse Euroopa, sh Eesti lastest ei ole kehaliselt piisavalt aktiivsed. Rahvusvaheliste soovitude järgi on lastele vaja vähemalt 60 minutit mõõdukat kuni tugevat kehalist aktiivsust päevas. **Eestis oli tervise säilitamiseks optimaalsel määral aktiivsed vaid 13% 2-10-aastastest tüdrukutest ning 27% poistest.** (Konstabel et al 2014.) Positiivsena saab välja tuua, et 2018. aastal läbiviidud uuringu tulemustel kehaline aktiivsus tüdrukute hulgas on veidi tõusnud, võrreldes 2014. aastaga 2% võrra, samal ajal kui poiste hulgas on see aga kahjuks 4% võrra langenud (TAI 2018)

Euroopa nooremate kooliõpilaste seas läbiviidavas laste rasvumise seires (WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative, COSI) osales Eesti 2019. aastal teist korda. Uuringu tulemused näitavad, et meie õpilastest on **ülemäärase kehakaaluga iga kolmas poiss** ja iga **neljas tüdruk**. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) kasvunormide järgi olid Eestis kõigist uuritavatest 2 protsenti alakaalulised, 68 protsenti normaalkaalulised, **18 protsenti ülekaalulised** ja **11 protsenti rasvunud**. Eesti uuringus osales nii esimestest kui ka neljandatest klassidest enam kui 6000 õpilast. (Tervise arengu Instituut 2020)

Miks on oluline kasutada avatud õpikeskkonda?

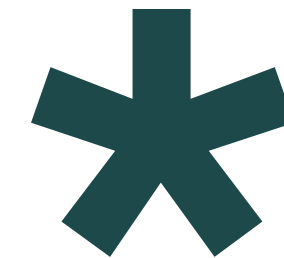

Säästev areng saab alguse iga ühest meist:

Agenda 2030 EN (2018)

Ökoloogiline mõtteviis

Ökoloogiline mõtlemine on omamoodi elufilosoofia, kus kõik valikud ja tegevused on tehtud silmas pidades eelkõige ümbritseva keskkonna ja kõikide teiste elusolendite huve. See ei ole lihtsalt säästlik ja keskkonnateadlik olemine, vaid kõikehõlmav suhtumine ellu.

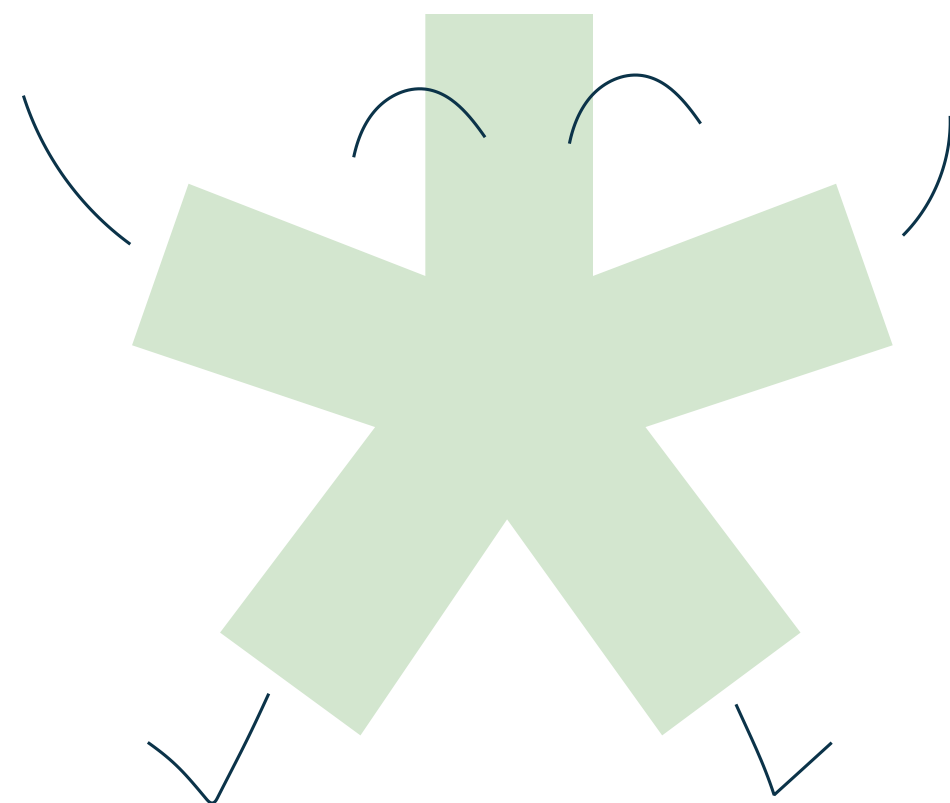
Ökoloogiline

- organismide ja nende elukeskkonna vahelisi suhteid puudutav;
- keskkonna säilimist toetav, keskkonnahoidlik.

Eesti keele seletav sõnaraamat (2009) Ökoloogiline.

<http://www.eki.ee/dict/ekss/index.cgi?Q=%C3%B6koloogiline&F=M>

Kogukondlik õppimine

Asukoha-põhine pedagoogika (place based pedagogy)

Õuesõppe tähenduse laiemaks mõistmiseks on kaasajal hakatud kasutama uut mõistet *kohapõhine pedagoogika (Place Based Pedagogy , A Pedagogy of Place jne)*.

Kohapõhine pedagoogika (haridus) on selline lähenemine õppekavade arendamisele ja õpetamisele, mis juhib õpilaste tähelepanu **kohalikule kultuuridele, nähtustele ja probleemidele**.

Seda nimetatakse ka **kogukonnapõhiseks hariduseks** või kohtteadmiste põhinevaks õppimiseks. Lisaks õpilaste akadeemilisele ettevalmistamisele seovad õpetajaid õppeprotsessi, kes seda lähenemisviisi kasutavad, tihedalt keskkonnateadlikkuse ja kogukonna arendamisega, mis on kaks jätkusuutliku hariduse keskset probleemi.

Kohapõhine õpetamine ja õppimine

Kohapõhist õpetamist ja õppimist kavandatakse kohas, mis võib olla kas siseruumis või looduslik paik, mis omab tähendust kohalike inimeste kogemuste põhjal või on nendega seotud.

Kohapõhine õppekava ja õpetamine on peamiselt mõeldud laste motiveerimiseks humanistliku ja teadusliku lähenemise kaudu panustama kohaliku keskkonna ja kogukondade jätkusuutlikkuse edendamiseks (Gruenewald ja Smith 2008).

Sel eesmärgil integreerivad kohapõhisel põhimõttel õpetavad pedagoogid sageli erinevaid õppekeskkondi, kogukonnapõhiseid või kogemuslikke õpieesmärke ja erinevaid aktiivõppe meetodeid (juhtumipõhine õpe, probleemipõhine õpe, uurivõpe, avastusõpe ja tegevusuuringud).

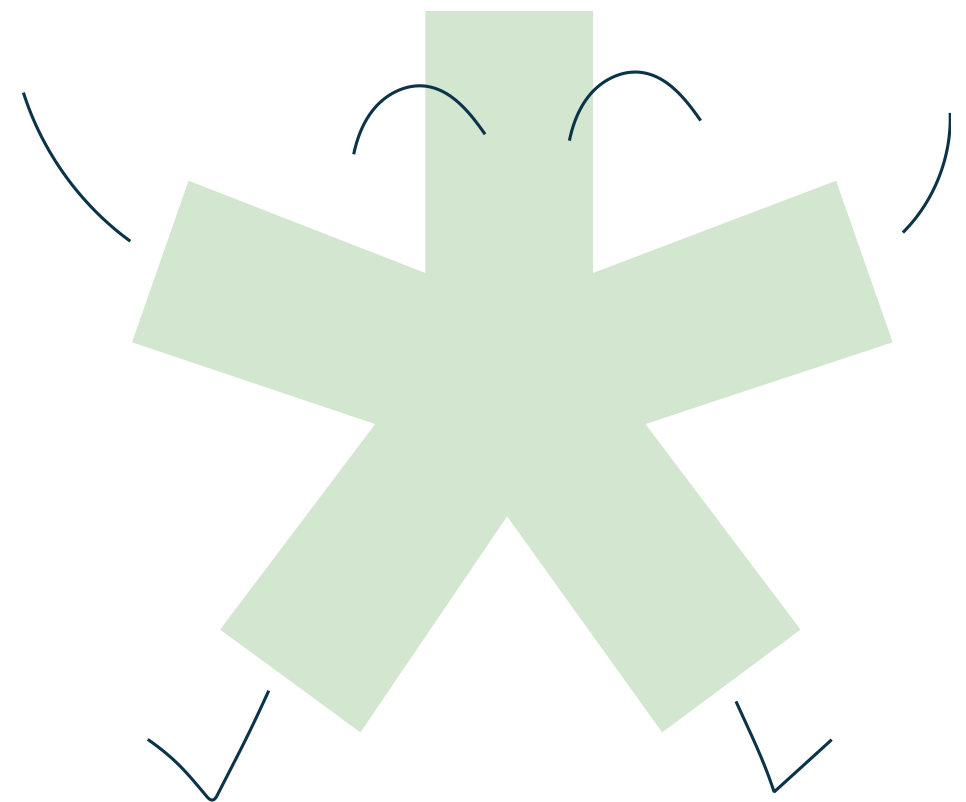
Asukohapõhine pedagoogika

Asukohapõhise hariduse keskmes on usk, et igas vanuses lapsed on võimelised oluliselt panustama kogukonna elus. Kui neile anda selleks võimalus, suureneb nende soov õppida ja usk oma võimettesse olla muutuste teguriks.

Uuringud on näidanud, et kui asukohapõhist haridust rakendatakse tõhusalt, saavad kasu nii lapsed kui ka kogukonnad ning õpetajad kogevad sageli professionaalset ja isiklikku rahulolu.

Õpiõu - õu, mis loob teadmistele tähenduse

Õpikeskkond

Õpikeskkond peab:

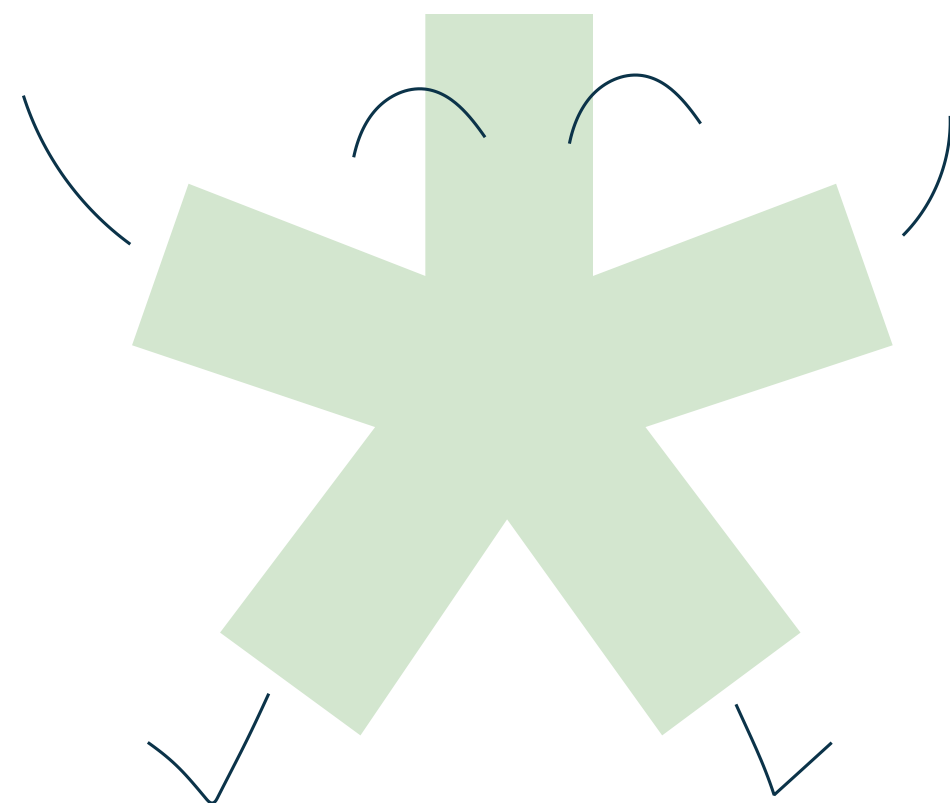
- olema loomulik ja autentne;
- olema eakohane ning lapsele arusaadav;
- võimaldama avastamist ja tähenduste konstrueerimist;
- võimaldama aktiivset ja kogemustepõhist õpet;
- võimaldama kasutada kõnet mitmesugusteks toiminguteks;
- toetama lapse õppimist ja arusaamist ümbritsevast keskkonnast.

Õuesõppe ala lasteaias:

- Oluline on võimalus istuda poolkaares.
- Väike varjualune riuliga asjade käest panemiseks
- Istumisalused
- Lõkkease
- Liiva-ala
- Peenarde ala
- Muruplats
- Vahvad on suured kivid
- Hunnik onni ehitamise materjali
- Loodusliku materjaliga meisterdamise ala.
- Väike, madal veekogu

Õpiõu lasteaia vahetus ümbruses

Mille poolest õueruum on siseruumist erinev?

Õues on rohkem ruumi, võib olla lärmakam ja õu pakub rohkem võimalusi füüsiliseks aktiivsuseks ja tunnetuslikuks kogemiseks

Õpetaja saab olemasolevaid võimalusi ära kasutada parimal viisil lõimides ainevaldkondi/aineid toetamaks lapse igakülgset arengut.

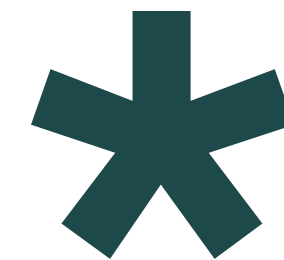
Õuekeskkonda tuleb kasutada kui siseruumide laiendust. See peab olema õpikeskkond, mis on sama hoolikalt planeeritud, kui toas sisseseatud tegevuskeskused või õpinurgad, ta peab toetama sotsiaalsete ja kognitiivsete oskuste arengut ja teadmiste täiustumist.

Margaret Edington (2003) pakub välja järgmisi õpiõue elemente:

- ronimise ala
- ruumi jooksmiseks
- ala tõukeratastega, jalgratastega, autodega sõitmiseks
- ala väikeste vahenditega tegutsemiseks
- vaikuse ala
- ala peitmiseks
- metsik ala
- ala ehitus- ja loovmängudeks
- ala looduslike materjalidega mängimiseks
- aiandusala
- jne

Õuesõppe ala rajamise põhimõtted:

- Sobib ümbritsevasse keskkonda
- Looduslikud piirid (puud, põõsad jne)
- Multifunktsionaalne
- Seotud looduskeskkonnaga
- Erinevate pinnavormide kasutamine
- Võimaluste maksimaalne kasutamine
- Erinevate vahendite kasutamine
- Avatud juurdepääs ja aktiivse mängu võimalused
- Aastaringne võimalus tegevuste läbiviimiseks
- Turvalisus
- Hinna ja kvaliteedi suhe

1. Võimalus tegutseda looduslike materjalidega:

Looduslikud materjalid, sh liiv ja muld, on parimad ressursid millega väljas tegutseda.

1. Hea valik multisensoorseid looduslikke materjale:

- ergutab lapse rahuldamatut uudishimu uurida „asjade“ maailma;
- arendab intellektuaalseid oskusi: jälgides detaile, sortides, liigitades ja mustreid tehes;
- pakub võimalusi tööks;
- arendab peenmotoorikat ja kehalisi võimeid;
- toetab kujutlusvõimet ja loovust;
- laiendab erinevates tegevustes interaktsioon ja kuulamisoskust;
- suunab kirjeldama täiskasvanutele, mis lapse ümber toimub.

2. Võimalus kogeda elusloodust:

Väikesed lapsed omavad tihedat seost elusloodusega ja seda ei tohi kaotada;

- isiklik kontakt säilimine loodusega eeldab palju aega iga päev reaalseks ja vahetuks kokkupuuteks elava maailmaga enda ümber;
- vahetu kontakt loob ühtekuuluvustunde.

3. Võimalus kasvatada taimi:

- õppides ise tegema saavad lapsed tõelisi kogemusi tugevalt emotsionaalses kontekstis;
- tugevdab isiklikku kontakti loodusega;
- loob kehalise aktiivsuse ja kõikide meelte arenguvõimaluse;
- annab võimaluse teha koostööd, rääkides ja jagades avastusi teistega;
- annab võimaluse võtta vastutuse elusolendite heaolu eest;
- arendab huvi süüa tervislikku toitu
- laob alusmüüri hoiakutele ja huvidele, mis kestavad kogu elu.

4. Võimalus avastada vee omadusi

õues:

- Vesi on maagiline, intrigeeriv ja rahustav aine, mis last tugevalt tõmbab enda poole.
- Lapsed saavad kanda vett ühest kohast teise või vaadata, kuidas vesi objekte liigutab.
- Saab uurida, kuidas vesi muudab pinnast ja aineid, mis on imeliselt leidlik ja kujutlusvõime oma ideid ja teooriaid.
- Sobivate riiete korral saavad lapsed tegutseda veega aastaringselt, suheldes, kasutades kogu oma keha ja kõik meeli.
- Jälgimine ja uurimine, saju ajal või pärast vihma, lume sulamise ja jää mineku ajal jne, kaasab kõiki lapse meeli ja toetab veelgi last tema püüdlustes mõtestada ümbritsevat maailma.

5. Liikumine ja liikumismängud:

- liikumine ja kehaline pädevus aitab lapsel liituda kaaslaste tegevusega, nautida koostegutsemist ja luua suhteid: näit. lihtne koosjooksmine arendab sõprussuhteid;
- liikumistarve on kaasasündinud, sest see mõjutab kõigi ülejäänud aspektide arengut lapse elu;
- liikumine muudab aju aktiivseks ja annab naudingut aktiivse olemisest;
- rõõm oma keha tunnetamisest ja mõistmisest, arusaam sellest, mida saab teha oma kehaga, mõjub lapse enesehinnangule ja enesekindlusele positiivselt;
- aju ja keha areng on omavahel väga tugevalt seotud, aktiivsus aitab ajul arendada lihased, luid, kõõluseid ja tajusid.

6. Kujutlusvõime ja loovtegevus õues:

Loov ja väljendusrikas mäng/tegevus sisaldab mitmesuguseid võimalusi ja selles saab laps rikkalikult kogemusi: kunst, joonistamine, projekteerimine, ehitamine, probleemide lahendamine, muusika, tants, võimlemine, matkimismäng, jutustamine jne.

Lapsed saavad suhelda õues viisil, mis ei ole võimalik siseruumides:

- paljudele lastele on õu vabastav, paindlik ja uuenduslik tegevuskeskkond;
- õueruum võimaldab rohkem liikumist ja suuremaid ettevõtmisi suurte materjalidega ja suuremates gruppides;
- võimalust olla aktiivne, valjuhäälsed, multi-sensoorne ja „räpane“ – see on viis tegutseda, mis eriti meeldib poistele;
- loomulik rõõm mängides muusikariistadel, lauldes või tantsides;
- loovus saab innustust loodusnähtuste tõelisest kogemisest ja ümbritsevast paikkonnast;
- rolli- ja loovmängu stsenaariumid hakkavad paremini tööle õues, kus situatsioon on autentsem ja tähendusrikkam.

7. Konstrueerimine ja ehitusmäng

Ehitusmäng väljas on eriti edukas, sest see on liikumine ja tegutsemine.

Suured vahendid innustavad lapsi tegutsema koos ja kõrge aktiivsusega. See tegevus haakub jälle eriti hästi poiste mänguhuvidega.

Oluline on võimalus ehitada ka katusealustes, et tagada väiksematele lastele sile aluspind ja turvalisus.

Põnevad elemendid

Sensoorne
aed (meelte
arendamise
aed)

Väljakutseid esitavad elemendid

Väljakutseid esitavad elemendid

Ilm,
ilmavaatlus ja
ilmaelemendid
(meisterdame
tuule kiiruse
mõõtja

<https://lasteekraan.err.ee/1099365>)

Ilmaelemendid ehk meteoroloogilised elemendid

- Päikesekiirgus
- Õhutemperatuur
- Õhu niiskus
- Pilvisus
- Sademete hulk
- Tuule kiirus ja suund
- Õhurõhk
-

Õuesõpe talvel
(robot viib
lindudele toitu)

Õuesõpe talvel
(vesi toas ja
õues)

Jäljed lumel

Jäljed liival

Jäljed mudas

Õuesõpe talve (loomade elu talvel)

MILLEST IMETAJA TALVEL TOITUB?

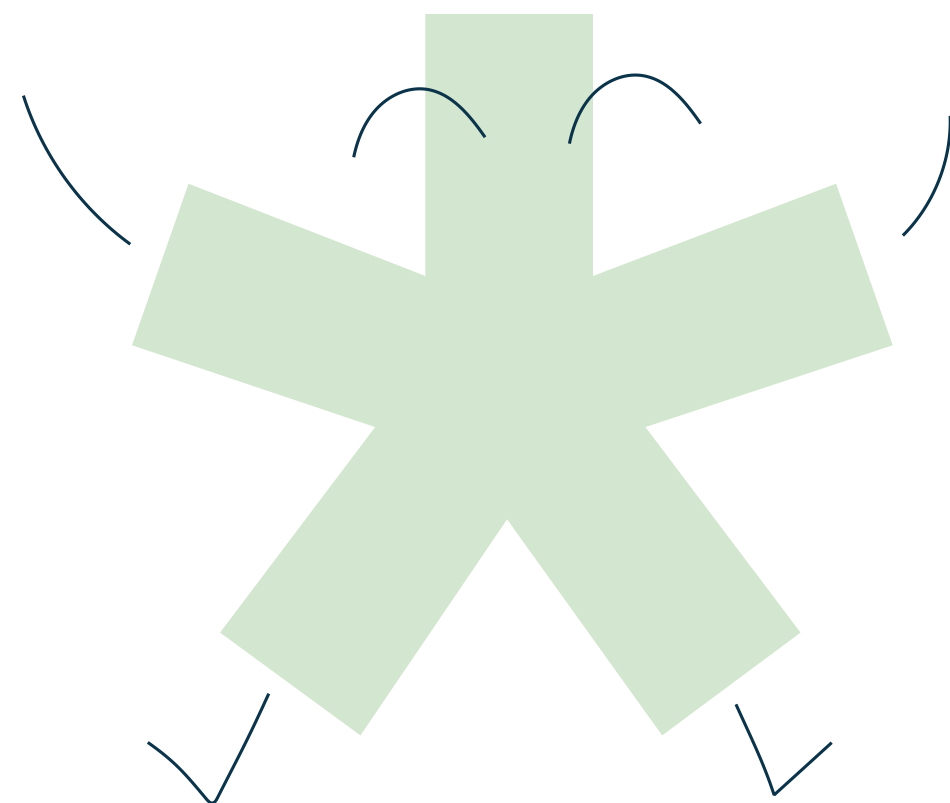

IMETAJAD VALMISTUVAD TALVEKS

Imetaja on loom, kes toidab oma poega piimaga. Kõik imetajad kasvatavad tihedama karvkatte ja koguvad naha alla rasvakihi.

Õpiõu lasteaiast kaugemal

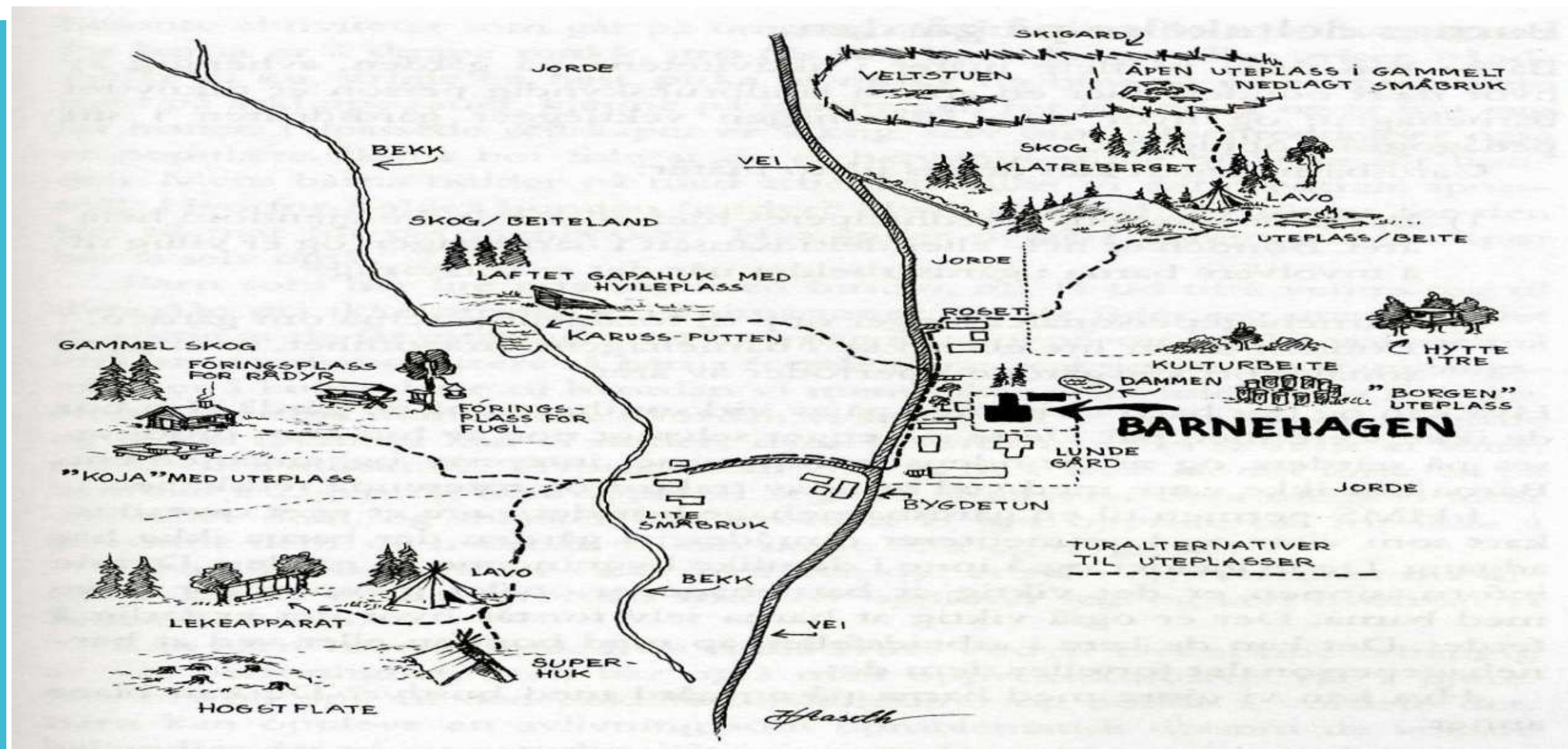

Ümbritsev keskkond

- Jalutuskäigu kaugusel
- Jalgrattamatka kaugusel
- Ühistranspordi kaugusel
- Renditranspordi kaugusel

Planeerimine – lasteaiast/kooli st jalutuskäigu kaugusel

Allikad

- EU Sustainable Development Strategy (2006). Renewed Strategy uuendatud versioon. Council of the European Union
<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/o6/st10/st10117.eno6.pdf>
- OECD. (2006). Starting Strong II: Early childhood education and care. Paris: OECD.
- Priest, S. (1986). Redfining Outdoor Education: A Matter of Many Relationships. *Journal of Environmental Education*, 17, 3, 13 – 15.
- Priest, S. (1990a). The Adventure Experience Paradigm. In J.C. Miles, & S. Priest (Eds.), *Adventure Recreation*. (pp.157-162). State College PA: Venture Publishing.
- Priest, S. (1990b). The Semantics of Adventure Education. *Adventure Education*, 113 – 117. State College, PA: Venture.
- Statistics Estonia (2015). Social life – Education – Preprimary education.
<http://www.stat.ee/en>
- Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava. The National Curriculum for Preschool Child Care Institutions (2008). RT I 2008, 23, 152
- Konstabel, K.; Veidebaum, T.; Verbestel, V.; LA Moreno, Bammann, K.; Tornaritis, M.; Eiben, G.; Molnár, D.; Siani, A.; Sprengeler, O.; Wirsik, N.; Ahrens, W.; Pitsiladis, Y. (2014). Objectively measured physical activity in European children: the IDEFICS study. *International Journal of Obesity* 38, 135 – 143. <http://www.nature.com/ijo/journal/v38/n2s/pdf/ijo2014144a.pdf>

Aitäh!

